

Szczepionki przeciwko meningokokom ACWY — MenACWY oraz MPSV4: Co należy wiedzieć

Wiele informacji dotyczących szczepionek dostępnych jest w języku polskim lub w innych językach. Patrz www.immunize.org/vis

Many Vaccine Information Statements are available in Polish and other languages.
See www.immunize.org/vis

1 Dlaczego warto się szczepić?

Choroba meningokokowa to poważna choroba wywoływana przez bakterię o nazwie *Neisseria meningitidis*. Może ona prowadzić do zapalenia opon mózgowych (infekcji tkanek opon mózgowych i rdzenia kręgowego) oraz infekcji krwi. Choroba meningokokowa często występuje bez ostrzeżenia – nawet wśród ludzi, którzy są zazwyczaj zdrowi.

Choroba meningokokowa może przenosić się pomiędzy ludźmi przez bliski kontakt (kaszel lub całowanie się) lub wydłużony kontakt, szczególnie wśród osób zamieszkujących to samo gospodarstwo domowe.

Istnieje co najmniej 12 rodzajów *N. meningitidis* nazywanych „grupami serologicznymi”. Grupy serologiczne A, B, C, W i Y najczęściej powodują chorobę meningokokową.

Każdy może zachorować na chorobę meningokokową, jednak niektóre osoby są szczególnie narażone, włączając:

- dzieci poniżej pierwszego roku życia;
- nastolatki i osoby młode pomiędzy 16 a 23 rokiem życia;
- osoby cierpiące na określone choroby, które osłabiają układ immunologiczny;
- mikrobiolodzy, którzy rutynowo pracują z izolowanymi szczepami *N. meningitidis*;
- osoby narażone na ryzyko z powodu epidemii w lokalnej społeczności

Nawet w przypadku leczenia choroba meningokokowa zabija od 10 do 15 zainfekowanych osób na 100. Z osób, które przeżyją, około 10–20 na 100 cierpi na niepełnosprawność, taką jak utrata słuchu, uszkodzenie mózgu, uszkodzenie nerek, amputacje, problemy z układem nerwowym lub duże blizny z powodu przeszczepu skóry.

Szczepionki przeciwko meningokokom ACWY mogą chronić przed chorobą meningokokową wywołaną przez grupy serologiczne A, C, W i Y. Dostępna jest inna szczepionka przeciwko meningokokom chroniąca przed grupą serologiczną B.

2 Szczepionki przeciwko meningokokom ACWY

Dostępne są dwa rodzaje szczepionek przeciwko meningokokom licencjonowane przez Agencję ds. Żywności i Leków (Food and Drug Administration, FDA) chroniące przed grupą serologiczną A, C, W i Y: szczepionka skoniugowana przeciwko meningokokom (**MenACWY**) oraz szczepionka polisacharydowa przeciwko meningokokom (**MPSV4**).

W przypadku osób nastoletnich między 11 a 18 rokiem życia zalecane są rutynowo dwie dawki szczepionki

MenACWY: pierwsza dawka w wieku 11 lub 12 lat, z dawką przypominającą w wieku 16 lat. Niektóre osoby nastoletnie, włączając nosicieli HIV, powinny otrzymać dodatkowe dawki. W celu uzyskania dodatkowych informacji należy zwrócić się do lekarza.

Oprócz rutynowych szczepień dla nastolatków, szczepionka MenACWY jest również zalecana dla szczególnych grup osób:

- osób narażonych na ryzyko z powodu epidemii choroby meningokokowej wywołanej przez grupę serologiczną A, C, W lub Y;
- osoby z usuniętą lub uszkodzoną śledzioną;
- osoby cierpiące na rzadką chorobę układu immunologicznego zwaną stałym deficytem składowych układu dopełniacza (persistent complement component deficiency);
- osoby przyjmujące lek o nazwie eculizumab (zwany również Soliris®);
- mikrobiolodzy, którzy rutynowo pracują z izolowanymi szczepami *N. meningitidis*;
- osoby mieszkające w części świata, w której choroba meningokokowa często występuje, takiej jak rejon Afryki, lub do nich podróżujące;
- nowi studenci szkół wyższych mieszkający w akademikach;
- rekruci wojskowi USA.

Dzieci w wieku między 2 a 23 miesiącem życia oraz osoby cierpiące na określone choroby wymagają wielu dawek w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony. Należy zapytać lekarza o liczbę i termin podania dawek oraz konieczność zastosowania dawki przypominającej.

MenACWY to preferowana szczepionka dla osób w tych grupach w wieku między 2 miesiącem a 55 rokiem życia, które wcześniej otrzymały szczepionkę MenACWY oraz będą wymagać wielu dawek.

MPSV4 jest zalecana dla osób dorosłych w wieku powyżej 55 roku życia, które będą wymagać pojedynczej dawki (podróźni lub podczas epidemii w ich społeczności).

3 Pewne osoby nie powinny otrzymywać tej szczepionki

Poinformuj osobę podającą szczepionkę o następujących kwestiach:

- **Jeśli cierpisz na ciężkie, zagrażające życiu alergię.**

W przypadku wystąpienia wcześniej jakiegokolwiek zagrażającego życiu reakcji alergicznej po podaniu dawki szczepionki przeciwko meningokokom ACWY lub

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

ciężkiej alergii na którykolwiek składnik tej szczepionki nie należy przyjmować szczepienia. Lekarz może poinformować o składnikach szczepionki.

• **Jeśli jesteś w ciąży lub karmisz piersią.**

Nie ma zbyt wielu informacji o potencjalnych zagrożeniach dotyczących tej szczepionki dla kobiet w ciąży i matek karmiących. Należy ją stosować podczas ciąży wyłącznie, jeśli to niezbędne.

W przypadku lekkich chorób, takich jak przeziębienie, można przeprowadzić szczepienie. W przypadku chorób cięższych lub poważnych należy poczekać do powrotu do zdrowia. Porady udzieli lekarz.

4 Ryzyko reakcji po szczepieniu

Po podaniu dowolnego leku, włączając szczepionki, mogą wystąpić działania niepożądane. Zazwyczaj są one łagodne i mijają same w ciągu kilku dni, jednak możliwe są również poważne reakcje.

Niemal połowa osób, która otrzymała szczepionkę przeciwko meningokokom ACWY, odczuwała **niewielkie objawy** w następstwie szczepienia, takie jak zaczerwienienie lub ból w miejscu podania zastrzyku. W przypadku wystąpienia tych objawów trwają one zazwyczaj od 1 do 2 dni. Występują one częściej po MenACWY niż po MPSV4.

U niewielkiego odsetka osób, które otrzymały szczepionkę, występuje niewielka gorączka.

Problemy, które mogą wystąpić po każdej szczepionce podawanej w formie zastrzyku:

- Czasami dochodzi do omdleń po każdym zabiegu medycznym, włączając szczepienie. Przyjęcie pozycji siedzącej lub leżącej na około 15 minut może zapobiec omdleniu oraz obrażeniom spowodowanym upadkiem. Poinformuj lekarza w przypadku występowania zawrotów głowy, zaburzeń widzenia lub dzwonienia w uszach.
- Niektóre osoby odczuwają ostry ból barku oraz mają trudności z poruszaniem ramieniem, w które zostało wykonane szczepienie. Występuje to w bardzo rzadkich przypadkach.
- Każdy lek może powodować poważną reakcję alergiczną. Takie reakcje na szczepionkę są bardzo rzadkie, szacunkowo 1 na milion dawek, i może do nich dojść w ciągu kilku minut do kilku godzin po szczepieniu.

Podobnie jak w przypadku każdego leku, istnieje bardzo niewielkie ryzyko wystąpienia poważnego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci po podaniu szczepionki.

Bezpieczeństwo szczepionek jest zawsze monitorowane. W celu uzyskania dodatkowych informacji odwiedź stronę: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Co robić w przypadku ostrej reakcji?

Na co należy zwrócić uwagę?

- Należy zwrócić uwagę na jakiegokolwiek niepokojące objawy, takie jak oznaki ciężkiej reakcji alergicznej, bardzo wysoka gorączka lub odbiegające od normy zachowanie.

Oznaki ciężkiej reakcji alergicznej mogą obejmować pokrzywkę, obrzęk twarzy i gardła, problemy z oddychaniem, przyspieszony rytm serca, zawroty głowy oraz osłabienie — objawy takie mogą zazwyczaj wystąpić po kilku minutach do kilku godzin po szczepieniu.

Jak postępować?

- Jeżeli uważasz, że wystąpiła ciężka reakcja alergiczna lub inne objawy, które wymagają pilnej interwencji, zadzwoń pod numer 9-1-1 i zawiěz taką osobę do najbliższego szpitala. W przeciwnym razie skontaktuj się z lekarzem.
- Następnie reakcja taka powinna zostać zgłoszona w systemie VAERS (ang. Vaccine Adverse Event Reporting System). Lekarz powinien zgłosić ten raport albo można dokonać tego we własnym zakresie poprzez stronę internetową VAERS: www.vaers.hhs.gov lub dzwoniąc pod nr **1-800-822-7967**.

VAERS nie udziela porad medycznych.

6 Program odszkodowań dla osób poszkodowanych wskutek szczepień

Program Odszkodowań dla Osób Poszkodowanych wskutek Szczepień (Vaccine Injury Compensation Program, VICP) jest programem rządowym stworzonym w celu zapewnienia odszkodowań osobom poszkodowanym wskutek przyjęcia określonych szczepionek.

Osoby, które uważają, że zostały poszkodowane w wyniku podania szczepionki, mogą dowiedzieć się więcej o programie oraz zgłosić roszczenie, dzwoniąc pod numer **1-800-338-2382** lub odwiedzając stronę internetową VICP pod adresem www.hrsa.gov/vaccinecompensation. Zgłoszenie roszczenia o odszkodowanie jest ograniczone czasowo.

7 Gdzie uzyskać więcej informacji?

- Zapytaj swojego lekarza prowadzącego. Może on przekazać ulotkę dotyczącą szczepionki lub zasugerować inne źródła informacji.
- Skontaktuj się telefonicznie ze swoim lokalnym lub stanowym wydziałem zdrowia.
- Skontaktuj się z Centrum Zwalczenia i Prewencji Chorób (Centers for Disease Control and Prevention, CDC):
 - zadzwoń pod nr **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** lub
 - odwiedź stronę internetową CDC pod adresem www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement Meningococcal ACWY Vaccines

03/31/2016

Polish

Office Use Only

42 U.S.C. § 300aa-26